

До: Председателя на Научното жури  
при Медицински университет – Варна  
съгласно Заповед на Ректора на МУ  
№ Р-109-493 от 24.07.2018 г.

## РЕЦЕНЗИЯ

**Относно:** Обявен конкурс за заемане на академичната длъжност „*Доцент*”, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт по професионално направление 7.1. Медицина и научна специалност „*Анестезиология и интензивно лечение*“ за нуждите на Катедра „Анестезиология, спешна и интензивна медицина“, Медицински факултет при МУ – Варна.

от проф. д-р Росен Евгениев Маджов, д.м.н.

Ръководител Катедра по хирургически болести, ФМ, МУ – Варна

Началник Втора клиника по хирургия, УМБАЛ „Св. Марина” - Варна

### Сведения за процедурата:

След решение на Ф С на Ф М и Заповед на Ректора на МУ – Варна конкурсът за АД „*Доцент*“ по „*Анестезиология и интензивно лечение*“ е обявен в ДВ – бр. 36/27.04.2018 г.

След първото заседание на НЖ, решение на Председателя на НЖ и заповед на Ректора на МУ – Варна № Р-109-493/24.07.2018 г. съм определен да изготвя рецензия.

За участие в конкурса са подадени документите на:

- д-р Боряна Найденова Иванова-Събева, д.м.

Получих от научния отдел и деканата на ФМ всички материали, необходими за изготвяне на настоящото становище.

Рецензията ми е съобразена със Закона за развитието на академичния състав в Р. България (ЗРАСРБ), Правилника за приложението му и Правилника на Медицински университет - Варна.

### **Професионални данни на кандидата:**

Д-р Боряна Найденова Иванова-Събева е родена на 13.10.1962 г. в гр. Разград.

1980 г. - завършва Математическа гимназия в гр. Разград.

1987 г. - завършва медицина във ВМИ – Варна.

1998 г. - призната специалност по вътрешни болести.

2004 г. - призната специалност по анестезиология и интензивно лечение.

2006 г. - магистър по здравен мениджмънт – УНСС - София.

2015 г. - получава образователната и научна степен „*доктор*“.

2016 г. - главен асистент в МУ - Варна.

От 1987 г. до 1994 г. работи като терапевт – вътрешни болести – в ОРКБ гр. Добрич и Курортна поликлиника гр. Варна.

От 1995 г. до 2012 г. е ординатор в отделение Анестезиология и интензивна медицина във ВМА, МБАЛ – Варна и началник отделение в СБАЛОЗ – гр. Варна.

От 2012 г. е анестезиолог към КАИЛ на УМБАЛ “Св. Марина”

Д-р Боряна Найденова Иванова-Събева е член на Европейската асоциация на анестезиолозите от 2004 г.

2008 г. - Придобита квалификация по анестезиология FEEA (Европейска фондация за усъвършенстване на анестезиолозите).

Владее английски и руски езици.

### **Оценка на количествените и качествените научни показатели:**

#### *Наукометрични показатели:*

- Дисертационен труд - 1
- Монографии - 2
- Публикации в пълен обем в български списания - 16
- Публикации в пълен обем в чужди списания - 2
- Публикации в пълен обем в научни сборници - 7
- Участия с доклади на научни форуми - 11

т.е. общо **39** научни труда

Д-р Боряна Найденова Иванова-Събева е защитила успешно дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ на тема „*Динамика на коагулационния статус при чернодробни резекции по повод на колоректални метастази – анестезиологични проблеми*“ през 2015 год.

Д-р Боряна Н. Иванова-Събева е съавтор в монография издадена на английски език през 2016 г. – „*Colorectal cancer - from pathogenesis to treatment*“ Rieka, INTECH, 2016, 257-269. Тя е съавтор в раздела за симултанна хирургия при пациенти със синхронни колоректални чернодробни метастази.

Д-р Боряна Н. Иванова-Събева има самостоятелно издаден през 2018 г. монографичен труд „*Recent advances of anesthesia in Liver surgery*“. Монографията е рецензирана от двама хабилитирани преподаватели.

Публикационната и активност е особено интензивна след постъпването и на работа в Катедрата по анестезиология, спешна и интензивна медицина при М У “Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна.

Анализът на мястото на кандидата в пълнотекстовите статии и доклади и в публикуваните резюметата на доклади показва:

- самостоятелен автор	- <b>17,24%</b>
- първи автор	- <b>48,28%</b>
- трети и пореден	- <b>34,48%</b>

Научната проблематика в трудовете на д-р Боряна Н. Иванова-Събева е разнообразна, но все пак могат да се открият няколко преобладаващи теми и проблемни кръгове:

- Приложение на съвременни методи на анестезия и аналгезия в коремната хирургия и по-специално - в колоректалната и чернодробната онкохирургия.
- Диагностика и лечение на нарушенията в кръвосъсирването при коремната хирургия.
- Динамично проследяване на основните хематологични и биохимични показатели при болните, подложени на чернодробни резекции.
- Диагностика и хирургично лечение на онкогичните заболявания на органите на храносмилателната система.

- Медицинска наукометрия.
- Вариа и казуистика.

Динамиката на коагулационния статус при болните, подложени на чернодробни резекции от различен тип - моно-, би- и трисегментектомии, хемихепатектомии или клиновидни резекции, извършени по повод на метастатичен колоректален рак, не е детайлно проучена от българските автори, макар че нарушенията в кръвосъсирването са добре познати. Диагностиката на нарушенията в кръвосъсирването е обект както на дисертационния труд и самостоятелната монография, така и на редица други публикации (4, 7, 10, 12, 16 и 24). Касае се по-конкретно за анализи на серумните концентрации на антитромбин-III и протеин С, фибриногена, D-димера, респ. на показателите на фибринолизата при чернодробни резекции по повод на тумори и при чернодробна трансплантация.

При болните с чернодробни колоректални метастази следоперативните усложнения се дължат на нарушения в кръвосъсирването, смутена чернодробна функция и недостатъчност на други органи и системи. Характеристиките на основните оперативни показатели, преживяемостта и смъртността на болните зависят от броя на резецираните чернодробни сегменти, както и от поредността на резекцията.

За първи път у нас е проведено комплексно проучване на нарушенията на кръвосъсирването при чернодробните резекции по повод на метастатичен колоректален рак, в резултат на което е разработен оригинален диагностично-лечебен алгоритъм за пред- и следоперативна оценка и оптимизиране на коагулационния статус при чернодробната хирургия.

За първи път у нас е установено благоприятното повлияване на чернодробните функции от предоперативното лечение с кортикостероидни препарати. Доказва се, че кортикостероидното лечение с метилпреднизолон влияе благоприятно върху броя на тромбоцитите, протромбиновото време и протромбиновата активност при оперираните болни.

В трудовете се обсъжда и доказва непосредственото влияние на обема и продължителността на чернодробната резекция върху динамичните промени на показателите на кръвосъсирването и чернодробните функции.

Потвърдено е диагностично-прогностичното значение на динамичните изменения в нивата на С-реактивния протеин при чернодробните резекции по повод на

колоректални метастази, като повишаването им е свързано с по-лоша следоперативна прогноза.

Д-р Боряна Найденова анализира чуждият и собствен опит от приложението на общата интравенозна анестезия, на епидуралната анестезия и аналгезия при чернодробните резекции, както и последните новости в анестезията при едnodневната коремна хирургия. Систематизира най-новите чуждестранни публикации по въпросите на използването на общата, спиналната и комбинираната анестезия, както на разнообразни инхалаторни, венозни и упойващи анестетици в коремната и по-специално - в чернодробната онкологична и трансплантационна хирургия.

Наукометричните проучвания върху някои съществени аспекти на динамиката на съвременните международни научни комуникации и на степента на институционализация на изследванията, посветени на проблемите на приложението на анестезията в коремната хирургия, представляват определен принос за българската приложна наукометрия.

Разработките и са с редица оригинални, потвърдителни и приложни научни приноси. Резултатите от научно-изследователската дейност на кандидата са докладвани на престижни научни форуми в България и в чужбина.

Съгласно предоставената справка от библиотеката на МУ – Варна, във основа на автоматизираната информация от чужди база данни, са открити общо **2** цитирания на трудовете на д-р Боряна Н. Иванова-Събева.

Представената научна продукция е достатъчна по обем и качество за участие в конкурса.

#### **Учебно-преподавателска дейност:**

Учебната натовареност на д-р Боряна Н. Иванова-Събева, съгласно представената справка от Учебен отдел на ФМ за двете учебни години е:

- ✓ 2016/2017 - 212 ч.
- ✓ 2017/2018 - 187 ч.

Д-р Боряна Найденова Иванова-Събева, д.м. има активно участие в научни и учебни съвети и оказва консултативна помощ на колеги от периферни лечебни заведения.

### Заклучение:

Д-р Боряна Найденова Иванова-Събева, д.м. има общ стаж над **30 г.** като терапевт и анестезиолог и над две години като преподавател в МУ - Варна. От научните и трудове се извеждат приноси на базата на проучен клиничен материал от диагностицирани и лекувани пациенти, усвоени авангардни методики, разработени алгоритми за анестезия и аналгезия в коремната хирургия – особено в колоректалната и чернодробната хирургия. Уважаван от студентите преподавател.

Обучава стажанти и специализанти по анестезиология и интезивно лечение.

Всички посочени факти от професионалната биография, научната продукция, диагностично-лечебната и учебно-преподавателска дейност на д-р Боряна Найденова Иванова-Събева, д.м., съответстващи на законовите изисквания в ЗРАСРБ, Правилника за приложението му, както и Правилника на М У – Варна, ми дават основание да препоръчам на Научното жури да гласува *положително* и да и бъде присъдена А Д „Доцент по Анестезиология и интезивно лечение” към Катедра „Анестезиология, спешна и интезивна медицина“ на Ф М при М У - Варна.

30.08.2018 г.

гр. Варна

С уважение:

проф. д-р Р. Маджов, д.м.н.